

G CONSELLERIA
O PRESIDÈNCIA,
I FUNCIÓ PÚBLICA
B IGUALTAT
/ INSTITUT BALEAR DONA

Exp.: IBD 66/2022 IG
Document: informe d'impacte de gènere
Emissor: IBD/MDF/MER
Sol·licitant: Conselleria de Fons Europeus,

Universitat i Cultura

Informe sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret pel qual es modifiquen els Estatuts de l'Institut d'Estudis Baleàrics, aprovats pel Decret 48/2018, de 21 de desembre, pel qual s'aproven els Estatuts de l'Institut d'Estudis Baleàrics

En data 8 de març de 2022, la directora general de Cultura va sol·licitar a l'Institut Balear de la Dona l'informe sobre l'impacte de gènere del Projecte de decret pel qual es modifiquen els Estatuts de l'Institut d'Estudis Baleàrics, aprovats pel Decret 48/2018, de 21 de desembre; pel qual s'aproven els Estatuts de l'Institut d'Estudis Baleàrics; en virtut d'aquesta sol·licitud s'emet aquest informe, d'acord amb la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

1. Revisió del llenguatge

Pel que fa a la utilització del llenguatge, d'acord amb les indicacions de les resolucions 14.1 de 1987 i 109 de 1989 de la UNESCO; la Recomanació núm. R(90) 4 de 1990 del Consell d'Europa; la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (article 14.11 sobre la implantació d'un llenguatge no sexista a l'àmbit administratiu com a criteri d'actuació general dels poders públics), i la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, estableix com a principi general en l'article 3 lletra m) *l'adopció de les mesures necessàries per fer un ús no sexista del llenguatge i, en tot cas, per evitar la invisibilitat de les dones per mitjà del llenguatge.*

El text analitzat està redactat tenint en compte la perspectiva de gènere, no obstant, s'ha detectat que, tot i que en general es fa un ús de les formes completes masculina i femenina per denominar els càrrecs (*del president o la presidenta*), en algunes ocasions aquest criteri no es manté. Es recomana, per tant, que durant tota la redacció del text si el referent és desconegut o plural, s'utilitzi la doble forma o bé s'usin paraules genèriques. Per tant, es recomana substituir «del director» per «del director o directora»

El llenguatge té un paper fonamental en la formació de la identitat social de les persones i és l'element que més influeix en la formació del pensament de la societat. Una de les manifestacions més notables de la desigualtat existent entre dones i homes es la invisibilització, l'ocultació de les dones en el llenguatge, així com la seva representació mitjançant imatges sexistes o discriminatòries. Els usos sexistes del llenguatge invisibilitzen les dones i impedeixen veure el que s'amaga darrere les paraules.

Cal reflectir la presència de les dones en els texts que es redacten. Per això, en la mesura que sigui possible, cal evitar l'ús del masculí com a genèric, especialment quan es refereix a persones físiques.

2. Revisió del contingut

2.1. Consideracions jurídiques

Entre d'altres:

- a. Convenció sobre l'eliminació de totes las formes de discriminació contra la dona, aprovada por l'Assemblea General de Nacions Unides en desembre de 1979 i ratificada per Espanya.
- b. En els articles 2 i 3 del Tractat de la Comunitat Europea es formalitza el compromís d'integració en l'àmbit europeu de l'anomenada *transversalització de gènere*, en establir explícitament que "la Comunitat s'ha de fixar l'objectiu d'eliminar les desigualtats entre l'home i la dona i promoure'n la igualtat", entre les tasques i els objectius de la Comunitat.
- c. Els articles 21 i 23 de la Carta de Drets Fonamentals.
- d. La Comunicació de la Comissió Europea COM (96) 67 final, de 21 de febrer de 1996, disposa que s'ha d'integrar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en el conjunt de les polítiques i les accions comunitàries.
- e. L'article 14 de la Constitució espanyola assenyala el dret a la igualtat i a la no discriminació per raó de sexe. A més, l'article 9.2 estableix l'obligació

dels poders públics de “promoure les condicions per a que la llibertat i la igualtat de l’individu i dels grups en que s’integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social”.

f. La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

g. L'article 17.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears disposa:

Les administracions públiques, segons la Carta de Drets Socials, vetllaran en tot cas perquè les dones i els homes puguin participar plenament en la vida laboral, social, familiar i política sense discriminació de cap tipus, i garantirán que ho facin en igualtat de condicions. A aquests efectes es garantirà la conciliació de la vida familiar i laboral.

h. La Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona.

i. La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes

2.2. Anàlisi contextual

La norma modifica els Estatuts de l'Institut d'Estudis Baleàrics. El Decret, té naturalesa organitzativa i se limita a preveure la possibilitat que, en cas de vacant, absència, malaltia o qualsevol altre impediment per actuar del director, les funcions d'aquest puguin ser assumides per algun membre del Consell de Direcció, sense la limitació orgànica actualment establerta, si així ho acorda aquest, a proposta del president o de la presidenta, i sense que tenguí dret a percebre cap retribució per aquest concepte.

2.3. Anàlisi sobre la pertinència o no-pertinència

La Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març per la igualtat efectiva de dones i homes estableix al seu article 1 que les dones i els homes són iguals en dignitat humana, i iguals en drets i deures. Aquesta Llei té per objecte fer efectiu el dret d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, en particular mitjançant l'eliminació de la discriminació de la dona, sigui quina sigui la seva circumstància o condició, en qualssevol dels àmbits de la vida i, singularment en les esferes política, civil, laboral, econòmica, social i cultural per assolir, en el desplegament dels articles 9.2 i 14 de la Constitució, una societat més democràtica, més justa i més solidària.

En el seu article 15 recull la transversalitat del principi d'igualtat entre homes i dones. Les administracions públiques l'han d'integrar, de manera activa, en

GOIB
/

l'adopció i execució de les disposicions normatives, en la definició i pressupostació de polítiques públiques en tots els àmbits i en el desenvolupament del conjunt de totes les activitats.

Per altra banda, la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, en l'article 5, en relació a la perspectiva de gènere i avaluació de l'impacte de gènere, estableix que la perspectiva de gènere s'ha d'incorporar en totes les polítiques dels poders públics de les Illes Balears, i que en el procediment d'elaboració de les lleis i de les disposicions de caràcter general dictades, en el marc de les seves competències, per les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar un informe d'avaluació d'impacte de gènere.

Una vegada analitzada la norma es considera neutre al gènere, no obstant, es realitzen les següents recomanacions en quant a un ús inclusiu del llenguatge, per tal de visibilitzar les dones i donar resposta a les polítiques d'igualtat.

3. Propostes de millora i recomanacions

Sense perjudici d'altres mesures que es considerin oportunes, es recomana que en la redacció de la norma es tinguin en compte les recomanacions de l'apartat 1 d'aquest informe pel que fa al llenguatge emprat en la proposta normativa.

Aquest és el criteri de la tècnica que subscriu, sotmès no obstant a qualsevol altre millor fonamentat.

Palma, 16 de març de 2022

Vist-i-plau

La tècnica

La directora de l'Institut Balear de la Dona

